

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Kriza na Goriškem.

Zasedanje goriškega deželnega zbora je končano, in četudi ni prineslo pričakovanih uspehov, prineslo je vendar dokaz, da so slovenski poslanci prav storili, ko so opustili neplodno abstinenco in se vrnili v deželni zbor, in še več — prinesel jim je moralno zmago nad tistimi svojimi nasprotniki, katerim doslej z abstinenco niso mogli priti do živega.

Goriška kriza s tem še nikakor ni končana, ali ves odij je padel na italijansko stranko in že to je velikega pomena in korak k boljšemu. Italijanska stranka se je pokazala v vsi svoji nestrpnosti, pokazala je, da ž njo ni paktirati, a sam njen pristaš, mož, kateremu se ima največ zahvaliti za svoj vpliv in za svojo veljavo, bivši deželni glavar grof Coronini, jo je najhujše obsodil.

Priznamo brez ovinkov, da smo grofu Francu Coroniniju storili krivico, ko smo ga dolžili, da je odstopil v svrhu, da prepreči deželni šolski zalog. Sklepali smo na to po okolnostih, a prepričali smo se, da naša sodba ni bila povse osnovana. Uzroke, kateri so grofa Franca Coroninija napotili, da je izstopil iz deželnega zbora in se odpovedal glavarstvu, je spoznati iz pisma, s katerim jo grof Coronini svojemu namestniku v deželnem odboru naznanil svoj odstop. To važno pismo se glasi:

V Šentpetru, 3. decembra 1899.

Blagorodni gospod komendant!

Dlje časa je že, od kar sem bil trdno sklenil, da se odpovem mestu deželnega glavarja, katero je sicer častno, pa je postalo, bi skoro rekel, neznosno, ker ne morem vsaj z nekolikim uspehom izpolnovati naloge, katero sem si bil postavil, da bodem namreč posredoval med narodnima strankama v deželnem zastopu, — in sicer sem bil odločil, da podam odpoved, kakor hitro se zaključí deželnozborsko zasedanje.

Zdaj me pa sili spor, ki ga je povzročila vladna predloga zastran prispevanja deželnega zaloga okrajnim šolskim zalogom, da takoj izvršim svoj sklep.

Ne, da bi jaz menil, da je brez pravičnega temelja misel, da se majo iz občin deželnih sredstev

podpirati okrajni šolski zalogi. Ne! marveč, kakor svedoči lahko Vaše Preblagorodje, sem jaz vedno trdil nasprotno mnenje, da treba okrajem, ki so za šolske namene prehudo obloženi, preskrbeti nekako olajšavo.

Jaz zanikujem pri tej priliki, da nosi to vprašanje narodnostne znake. Prezira je okolščino, da bi politički okraj gradiški občutil po tej naredbi vsaj za zdaj gotovo olajšavo, nahajajo se v goriškem mestu Slovenci, kateri bi se obremenili, zunaj mesta pa, in posebno v njegovi okolici, je znamenito število oseb, ki niso slovenske narodnosti, katerim bi se zmanjšale šolske doklade. Vsekako pa, ako bi bili sami Italijani, kateri bi morali nositi večja bremena in bi bilo to samo Slovincem v korist, bi se nikdar ne moglo reči, da samo denarna žrtev imovitejših v prid revnejšim pomenja žalenje katere narodnosti.

Vender pa priznavam, da je prispevek, ki bi se po predloženem načrtu zakona naložil deželnemu zalogu in posrednje goriškemu mestu, prevelik in po mojem mnenju bi se morale uvesti v ta načrt take omejitve, da se z znižanjem prispevka zabrani, da ne postane breme s časom pretežko, v kateri namen bi se morala bistveno spremeniti določila.

Ko sem tako odkritosrčno razložil svoje misli o predmetu, kateri je vzbudil veliko vznemirjenje, izjavljam, da, če ne morem od jedne strani naravnost nasprotovati temu, da bi se iz deželnega zaloga podpirali okrajni šolski zalogi, ne morem na drugi strani sile delati nameram svojih volilcev goriškega mesta, tudi če bi šlo za manjšo obremenitev, kakor je sedaj nameravana, in zato se odpovedujem svojem mandatu kot deželni poslanec in iz tega sledi, da neham poslovati tudi kot deželni glavar.

Prosim Vaše Preblagorodje, da blagovolite to sporočiti deželnemu odboru za potrebne naredbe in sprejmite Vi in drugi častiti njegovi udje izraz žive hvaležnosti za izdatno podporo, katero ste mi naklonili v izvrševanju mojih poslov za prija-

teljsko občevarje, s katerim ste me počestevali.

To pismo obsega ostro obsodbo italijanskih poslancev, kajti ti odklanjajo brezpogojno vsako prispevanje iz deželnih sredstev v podporo šolskih občin, vsak kompromis, katerega bi bili lahko dosegli, zahtevajo, naj se ohranijo razmere, katere priznava sam grof Coronini za krivične in opravičuje svoje zahtevanje z argumenti, katere njihov pristaš in bivši glavar proglašajo za večinoma neosnovane. S tem je ožigosano postopanje italijanskih poslancev in je odveč vsak daljši dokaz, da italijanski poslanci nimajo prav.

Vlada bo primorana iz tega izvajati konsekvence, toliko bolj, ker so italijanski poslanci oglasili dež. glavarja namestniku, dr. Gregoriču, kot pogoj za nadaljnjo udeležbo pri sejah, zahteve, katere so absolutno nedopustne in kažejo italijansko nasilstvo v polni nagoti.

Dež. zbor je imel v soboto sejo. Na to sejo pa ni bilo niti knezoškofa, niti italijanskih poslancev. Namestnik dež. glavarja, dr. Gregorič, je velel tajniku, prečitati pismo, katero so pisali člani italijanskega kluba. A ko je bilo pismo prečitano in konstatovano, da dež. zbor ni sklepčen, so se poslanci in poslušalci mirno razšli. Pozneje je podglavar pismeno sporočil vsem poslanecem, da je zasedanje vsled cesarskega ukaza odloženo na nedoločen čas.

Pismo, katero so poslali italijanski poslanci dež. glavarju, se glasi:

Častiti gospod deželni podglavar!

Deželni poslanci italijanske pokrajine podvzajajo se, sporočiti Vam, častni gospod, da jih ne bo k deželnozborski seji napovedani na dan 14. januarja t. l. in tudi ne k nobeni naslednji seji, na katere dnevnem redu bi stal predlog zakona zastran vredbe, vzdrževanja in obiskovanja ljudskih šol.

Tudi k morebitnim sejam, določenim za obravnavanje drugih predmetov, bi podpisani poslanci, ki so vsled odpovedi posl. nj. prevz. gosp. Franca grofa Coroninija v manjšini ne mogli priti, ako bi bil zaseden sedež virilnega glasu.

Ako bi ostal pa sedež, kakor v preteklem času, prazen, bi se lahko dogovorilo o načinu, po katerem naj bi se razpravljali

drugi predmeti, ako bi bili Vi, častni gospod, voljni, ponuditi podpisanim zadostno poročstvo, da se bo postopalo z vsemi ozir na prakso, kakoršna je do sedaj veljala glede rabe italijanskega jezika in da bodo poslanci zavarovani proti nesporazumljenju in iznenadenju pri glasovanjih. O tem blagovolite, č. gospod, izraziti svoje namene predsedniku kluba italijanskih poslancev.

V Gorici, 14. januarja 1899.

Dottori, Michielli, Dr. Venuti, Valentini, Pajer, Dr. Marani, Panigai, Lud. Mighetti.

V tem pismu se zrcali vsa prepotentnost italijanskih poslancev. Ne odrekamo jim pravice, izostajati od sej, nečuvena in brez primere pa je zahteva, da bi nadškof ne smel prihajati k sejam, dasi mu je dal zakon prav tisto pravico kakor vsakemu drugemu poslancu, in predrzna je tudi zahteva, da bi se morala tudi pod slovenskim predsednikom ohraniti tista prevlada italijanskega jezika, katere je bila v navadi za časa grofa Coroninija, katere pa v zakonu ni utemeljena.

Nam ni žal, da se je vse to tako razvilo. Sedaj morajo merodajni krogi spoznati, kje je iskati nestrpnosti in prepotentnosti, kje je iskati vzrokov, da na Goriškem ne pride do necega porazumljenja mej obema narodnostima in če veljajo za te kroge zakoni logike, morajo po tem spoznanju uravnati svoje nadaljnje postopanje.

V Ljubljani, 16. januarja.

Državni zbor.

Danes, v ponedeljek postane v našem parlamentu zopet živo. Večina nemških opozicijskih strank ima svoja posvetovanja. Seja eksekutivnega komiteja desnice pa se je odpovedala. Desnica se hoče posvetovati šele potem, ko zve sklepe opozicije; to se zgodi že jutri. Prva izjava desnice potrjuje trajno jedinstvo desničarskih strank. Kaj namerava vlada, baje niti voditelji desnice še ne vedo. Toda že prva seja donese menda jasnost v položaju. Prva točka dnevnega reda so volilne verifikacije, pri katerih obstrukcija še ne bo začela „poslovati“; pač pa se začne boji že pri drugi točki, glede nabiranja rekrutov za l. 1899. Tudi „Reichswehr“ sodi, da bo trajalo zasedanje le kratko dobo.

LISTEK.

Iz dunajskih gledališč.

Najsrečnejše od vseh dunajskih gledališč je gotovo nemško ljudsko gledališče. Lani je uprizorilo par iger, s katerimi bi skoraj utegnili izhajati vso sezono, in tudi letos je v igri „Ljubeznivi jaz“ in zlasti v burki „Pri belem konjiču“ dobilo privlačnici, ki polnita dan za dnevom pozorišče.

Burka „Pri belem konjiču“ nima, ako se sodi raz strogo kritičko stališče, skoro nikake dramatiške vrednosti. In vender! Marsikako dobro delo propade, to pa uspeva, ne le na Dunaju, temveč po mnogih drugih nemških odrih.

Ko so otvorili novo „mestno jubilejsko gledališče“, je na banketu omenjal dr. Lueger v šaljivem govoru, da naj vodja ne uprizarja tragedij, temveč le burke. „To je piča Dunajčanom“, je dejal, „in ako pisatelji ne najdejo drugod snovi, naj pridejo k zborovanju mestnega sveta. Tu se jim nudi v obilici.“

„In vino veritas!“ Res bi se obd. posveto-

vanje, kakor vse mestno gospodarstvo, bolje prilagalo burki, in tudi župan bi bil ondi na svojem mestu. Dunajčan si je ohranil toliko od svojega, nekdanj po Schillerju ovekovečenega „Feaštva“, da ljubi burke nad vse. Le preneumne pa vender ne smejo biti. To je dokazal pri „Morskih pseh“. Preneumna snov, opoprana pikantnost in otroško-okorna zverženost dejanja so rodili poraz, kakoršnih je le malo v dunajski gledališki zgodovini. Občinstvo se je glasno norčevalo iz igre in je vsako primerno opazko v igri uporabilo demonstrativno. Ko je igralec vprašal: „Ali ni to preneumno“, mu je odgovorilo: „Gotovo da! — ko je rekel „Raje bi spal“, so mu odgovorili: „Mi tudi“ in take stvari so se večkrat ponavljale. Vsa predstava je bila nečuven škandal. Seveda se je igra takoj odstavila z repertoirja. Drugi dan pa so časopisi, ki so donášali hvalisujejo reklamne notice o delu, morali igro obsoditi kot ničvredno krparijo. — Dunajčan je zelo potrpečljiv ter prenaša časnikarsko kritiko, dasi vé, da je največkrat krivična, ter prirejena po plačilu ali drugih ozirih — radi cesar si tudi tako zelo nasprotuje v raznih listih. — A v tem slučaju si ni upal niti jeden list tajiti groz-

nega propada, niti jeden braniti krpucarije ali ugovarjati ljudski sodbi.

V proslavo cesarjevega jubileja so ob nekdanji „währinški liniji“ sozidali novo „mestno — cesarsko jubilejno gledališče“. Šele v februarju so pričeli koptati tla; z nečuveno hitrostjo se je zgradilo poslopje in 14. decembra je bila otvoritvena predstava. Gledališče, kateremu je ravnatelj Müller Gutenbrunn, priznani dunajski gledališki izvedenec in bivši ravnatelj Raimundovega gledališča — je postalo že predno je bilo dovršeno, preporna točka raznih strank. Ker so mej delničarji-ustanovniki antisemitje v pretežni večini, pisali so nasprotniki, da se bo zlorabljalo v strankarske namene, pristaši pa, da bode ono idealno, ker se ne bo, kakor druga, udalo požidovljenju in kupčiji. Oseba ravnateljeva pa je poročstvo, da bo gledališče to, kar naj bode vsako: hram umetnosti in svetišče, kjer prenehajo vse strasti in vsa nasprotstva. Vzdržal ga bode, seveda, ako in kolikor mu bode mogoče. Povsem tudi on ne bo mogel prezirati mišljenja svoje publike. Ker sedaj veje i na Dunaju v mnogih, prej bolj indiferentnih krogih teutonski duh, povdarjalo se je tudi pri polaganju zadnjega kamna le

preveč nemštvo. Nemško gledališče v nemškem mestu odgovarja nemškemu čutilu in goji nemško umetnost, donelo je iz raznih ust, zlasti iz onih, nekdanj tudi od Slovanov oboževanega župana, dr. Luegerja.

Gledališče se je otvorilo z dramo „Hermanova bitka“. Vodja Müller-Gutenbrunn je v posebni knjižici dokazal, da Kleist pri spisovanju tragedije ni mislil na Germane in Rimljane, temveč na Francoze, ki so podjarmili pod Napoleonom Evropo, ter klical Nemce na osveto. No, nemški nacionalci smatrajo to igro kot bojni klic Nemstva proti Slovanstvu in se zato navdušujejo zanjo. Igra vzlic temu ni imela pravega uspeha.

Od jeseni sem najmarljivejša pa je „Jantschevo gledališče“ v Pratri. Svoj čas se je v tej lesenjači gojila le dunajska burka, sedaj pa, v svoji nekoliko prezidani in prenovljeni obliki ni več gledališče, ki je le v poletnem času bila slaba nadomestitev za druge, ki so takrat praznovala; zdaj se igra v njem tudi po zimi. In kako bogat repertoar ima! Tekmuje z dvornim, uprizorjujoč razne klasične drame, tekmuje z onim ob Dunajčici, uprizarjajoč operete. Seveda mora večkrat dobra volja

Srbske finance.

Novoimenovani finančni minister Vu-kašin Petrovič razvija veliko energijo, da bi uredil zanemarjene finance. Dasi je šele malo časa minister, je predložil skupščini že dve zakonski predlogi glede reorganizacije carine in glede uvedanja splošnega carinskega tarifa. Zbornica je sprejela oba predloga, s čimer bode imela kraljevina precej večje dohodka.

Razmere na Kreti.

Poročila, katera objavljajo listi o Kreti, prihajajo iz Aten, zato pa so vedno popravljena in polepšana. Sedaj javlja „Pol. Corr.“, da so razmere na Kreti mnogo žalostnejše, kakor si jih je predstavljala princ Jurij. Admirali niso storili prav ničesar, kar bi se dalo še nadalje ohraniti. Vse kar so znali ukreniti, so bili vojaški kordoni. Na oni strani kordona pa spadajo anarhistični odnosi. Tudi razoroženje kristjanov in mohamedancev je bilo le pesek v oči. Oddalo se je samo nekaj pušk, sicer pa je prebivalstvo slej ko prej oboroženo in krvava revolucija more bukati vsak hip, zlasti ker niti orožništva nimajo svojega. Dopisnik „Pol. Corr.“ resno dvomi, da bi bilo sklicanje narodne skupščine umestno, češ iz- zvalo se bo neobrzdano agitiranje in stran- karstvo. Dopisnik priporoča torej več- letno diktaturo, ker narod sedaj še ni zrel in sposoben za parlament.

Nova vojna.

Za špansko-ameriško vojno bo sledila nič manj ljuta vojna mej Amerikanci in Filipinci. Kakor so se zapeli Španci radi kubanskih vstašev v velik boj, tako zaidejo bržčas kmalu tudi Amerikanci radi Filipin v krvav boj s filipinskimi vstaši, ki hočejo prav tako neodvisnost in samostal- nost Filipin kakor so se potezali Kubanci za svobodo svoje domovine. Vstašev je na otoku Luzonu okoli 60.000 mož pod po- veljstvom Aguinalda. General Otis pričakuje vsak dan povelja iz Washingtona, naj začne boj, Mac Kinley pa še vedno prič- kuje, da se vstaši pomiré. Misli se pa, da začno vstaši sami napadati Amerikance.

Dopisi.

Iz Celja, 10. januarja. Savinska podružnica Slovenskega planinskega dru- štva je imela te dni svoj V. občni zbor v Celju. Zbralo se je precejšnje število ude- ležencev, večinoma članov, a tudi nekaj gostov. Vendar bi lahko prišlo jih več — a temu je kriva mlačnost za planinstvo. Načelnik podružnicin, neumorno delavni g. Kocbek, nadučitelj v Gornjemgradu, je pozdravil navzoče in omenjal, da ima po- družnica navado svoje občne imeti vsako leto drugje. Dosedanji občni zbori bili so v Gornjemgradu, v Mozirju, (dvakrat) v Žalcu in letos v Celju. Omenjal je tudi, da je pet let preteklo, odkar se je podružnica osno- vala. In v tej dobi storila je res mnogo za naše planine, pred vsem za južnoštajersko Švico — Savinske planine. Postavila je 4 koč (Kocbekovo, Mozirsko, Gornjegrajsko in Lučko) jubilejno kapelico pod Ojstrico, verando pri slapu Rinka itd. S svojim uspešnim delovanjem pridobila je podruž- nica Savinske planine povsem v svojo tu- nadomestiti nedostatne moči, toda gleda- lišče lepo uspeva.

Dvorno gledališče letos ni posebno pri- ljubljeno. Razne osebne intrige mu ne pri- pusté, da bi se mirno in stalno razvijalo. Zdaj je izgubilo še svojo najboljšo realistično igralko, gđ. Sandrock, ker je ni hotelo primerno uporabljati. Vodja Raimundovega gledališča je hitro porabil to priliko ter jo pridobil za večje gostovanje. In tako je zopet nekaterekrat napolnil svojo hišo, ka- tera je bila vsled slabih uprizoritev postala že ominozno prazna.

Polne hiše so sedaj — pravi čudež — tudi v Karlovem gledališču na dnev- nem redu. A vzrok temu je Italijan Fregoli, ki kaže tu svojo „umetnost“. Poje namreč sam v travestiji oper vse moške in ženske uloge ter se potem izkazuje v čudovitih glumaških izurjenostih, da se na odru pre- levi v 60 raznih oseb. Seveda to ni pri- merno za gledališče, temveč za Ronacherja ali za cirkus, toda polni blagajno. Tudi gle- dališče v Josipovem predmestju je pri svojih francoskih pikanterijah vedno polno.

To je v obče slika dunajskega gleda- liškega življenja zadnjih tednov.

Severin.

ristično last in jim tudi ohranila slovenski značaj. Nato je poročal podružnični tajnik, O. Šijanec, učitelj iz Gornjegrada, o dru- štvnem delovanju leta 1898. To zelo ob- širno in temeljito sestavljeno poročilo bode lahko oni, ki se zanj zanimajo, čitali v jedni prihodnjih števil „Planinskega Vestnika“.

Nadalje je načelnik poročal o blagaj- niškem stanju. Ker bodo natančni računi itak priobčeni tudi v „Planinskem Vest- niku“, zato mislim, ni potreba jih tukaj navajati.

Razgovarjalo se je potem o cestah v Gornjegrajski dolini. Te ceste so v jako slabem stanju, a temu odpomoči morala bi dežela oziroma država. Kajti občine, kakor tudi okr. zastop so prerevni, storiti toliko, kolikor bi bilo potrebno.

Sklenile so se sledeče resolucije:

1.) Da se slovenskima deželama po- slancema dr. Sernecu in dr. Dečkotu, ki zastopata prebivalstvo celjskega glavarstva, izroči spomenica radi cestnih zadev gornje- grajskega okraja.

2.) Da se c. kr. namestniki izreče za- hvala za zanimanje za ceste v gornjegraj- skem okraju in se prosi še daljne podpore.

Sklenilo se je tudi; na Boču postaviti primerno majhno koč. Iz nad Boča je krasen razgled; pot na Boč ni težaven in je od postaje Poličane na Boč kake tri ure hoda. Na ta način bode pa tudi podružnica, ki je dosedaj le bolj v Sa- vinski dolini in nekoliko tudi v Slovenje- grajskem okraju delovala, razširila svoj delokrog.

Gospod dr. Vrečko naslikal je na to vstrajno in nesebično delovanje načelnika Savinske podružnice in predlagal, naj na- svetuje občni zbor podružnice občenemu zboru skupnega „Slovenskega planinskega društva“ imenovati gosp. Kocbeka častnim članom. Vsi navzoči so soglasno potrdili govorniku.

Na predlog g. dr. Hrašovca izrekla se je soglasno zahvala in priznanje tajniku na temeljito sestavljenem poročilu.

Konečno se je zahvalil načelnik vsem udeležencem in zaključil V. občni zbor.

Na to razvila se je prav prijetna ne- prisiljena prosta zabava. Na ogled so bile razstavljene razne slike Savinskih planin, zgradba Savinske podružnice itd. Gospod načelnik je razkazoval in pojasnjeval slike in vmes je ta in oni pripovedoval kako prigradbo iz potovanja po planinah. Go- tovo bode ostal ta večer vsem v dobrem spominu. Obžalovati je le, da ni bilo tudi izven Celja udeležencev, razun jednega go- spoda iz Žalca. Čas je bil jako primeren. Opomniti je še, da so poslali zboru poz- drav „Planinski piparji“ iz Ljubljane in vseučilišni profesor gosp. dr. Frischaufer iz Gradca.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. januarja.

— Občinski svet ima v torek, dne 17. t. m., ob petih popoldne v mestni dvo- rani redno sejo. Dnevni red: I. Predsed- stvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Obljuba meščan- nov Frana Ojstriša in Avgusta Jenka. IV. Finančnega odseka poročila: 1. o proračunu loterijskega posojila in njegovega amorti- začnega zaklada za l. 1899; 2. o dopisu c. kr. poljedelskega ministerstva v zadevi prepustitve nekoliko mestnega sveta na Barji v svrhu melioracijskih poskusov; 3. o ponudbi posestnika Franca Pavlovčiča, da mu mestna občina odkupi vrt ob bodoči Miklošičevi cesti; 4. o mestnega magistrata dopisu v zadevi nakupa bivše Galletove hiše. V. Stavbnega odseka poročila: 1. o prizivu hišne posestnice Terezije Maurer- jeve proti odloku mestnega magistrata za- radi odstranitve hodnikov na prizidku njene hiše proti posestvu knežjega dvorca; 2. o prizivu kneza Auersperga proti mestnega magistrata naročilu, da mora predložiti par- celijski načrt za svet, na katerem je stal knežji dvorec; 3. o oddaji dimnikarskih del pri novi topničarski vojašnici; 4. o pri- zivu hišne posestnice Marije Grumnikove proti naročenemu zavarovanju kletnih od- prtin pri njeni hiši v Franciškanskih uli- cah. VI. Stavbnega in ubožnega odseka po- ročilo o nakupu stavbišča za novo ubož- nico. VII. Stavbnega in šolskega odseka poročilo v zadevi gradnje poslopja za tretjo mestno deško ljudsko šolo. VIII. Poliojskega odseka poročila: 1. o nasvetu magistrato-

vem glede upeljave kolesarske pristojbine; 2. o nasvetu magistratom, da bi se pre- drugačila odredba glede prodaje premoga na drobno; 3. o nasvetu magistratom, da se upelje po ljubljanskih hišah zaporna ura, in ukaže razvetljevati urvoze, veže, stop- nišča in hodnike; 4. o oddaji vožnje z mestnim vozom za ujetnike in odgonce; 5. o prošnji dimnikarjev, da se prenaredé §§ 1., 4. in 6. dimnikarskega reda. IX. Šol- skega odseka poročila: 1. o ponudbi tvrdke „Johann Müller v Berolinu“ glede dobave šolskih klopij Rettigovega sistema; 2. o podelitvi jedne Franc Jožefove usta- nove letnih 50 gl., namenjene učencem tukajšnje c. kr. realke; 3. o podelitvi dveh Franc Jožefovih ustanov letnih 50 gl. za učence tukajšnjih obrtnih strokovnih šol; 4. o računu vodstva ljudske šole na Barji tičočem se porabe obrestij Matevžetove ustanove; 5. o dopisu c. kr. deželne vlade glede prispevka za napravo ograje in shrambe pri vrbovinih nasadih obrtnih strokovnih šol. X. Odseka za olepšavo mesta poročilo o presaditvi platan s cesar Jože- fovega trga. XI. Direktorija mestne elek- trarne poročila: 1. o nagradah za trikratno glavno snaženje parnih kotlov, ki se vsako leto vrši v elektrarniški centrali; 2. o na- gradah za izredno poslovanje začasnemu osebju v elektrarniški centrali; 3. glede vneventne naturalnega stanovanja prvega strojnika Dragotina Fakina; 4. glede na- grade za opravljanje skladišniškega posla. XIII. Finančnega odseka poročilo o prošnjah treh hišnih posestnikov v zadevi posojil.

— Nemoralnost v cerkvi. Razmere v Ljubljani postajajo čedalje lepše. Prišli smo že tako daleč, da kmalu ne bo ljudem več mogoče hoditi v cerkev, in da bodo morale matere skrbno paziti, da ne zaidejo njihove hčere v hram božji, kajti take propovedi, kakor smo jo včeraj slišali v stolni cerkvi, so skrajno pohujšljive in demoralizujoče. Včeraj je propovedoval neki jezuit. V cerkvi je bilo vse polno mladih deklet in tudi vse gojenke Huthovega instituta. Jezuvita pa to ni motilo, da je s pravo slastjo razpravljal o št. 13. Odrasle žene so se škandalizirale, dekleta so zarudevala, se sramovala, se smejala ali pa se — informovala. Indigna- cija je bila tolika, da je kacic 30 dam z dekleti še mej propovedjo zbežalo iz cerkve in čuli so se klici: Škandal! Fej! Jezuit pa je rohnol naprej in vedel celo povedati, kako so o tej zadevi glasovali zdravniki. Povedal je, da sta bila samo dva zdravnika za odpravo, vsi drugi pa proti odpravi, in rekel je, da sta le dva zdravnika poštena, iz česar sledi, da so vsi drugi nepošteni. Kdo pa je jezuvitu povedal, kako se je gla- sovalo? Zdravniki so bili sklenili, da mora ostati glasovanje tajno, a ker vedó jezuitje, kako se je glasovalo, je moral kateri zdravnik sesti na svojo moško besedo in tajnost iz- dati. Izdajalca ne bo težko zaslediti. Ali je morda mej tistima, katera je jezuit ime- noval poštena? Sodimo, da bi bila dolž- nost tistih zdravnikov, katere je jezuit ne- kako kot nepoštene proglasil, da se za- vzemó za obrambo svojega stanu in svoje časti, sicer pa moramo le obžalovati, da so take propovedi kakor včeraj sploh mogoče.

— Repertoar slovenskega gledališča. Ker radi preobloženosti vojaški orkester ni mogel imeti potrebnih kompletnih skušenj in je intendantca navezana na ta edini orkester, mora se jutrišnja premijera „Lohen- grina“ — dasi je v pevskem oziru povsem pripravljena — predstaviti na četrtek, 19. t. m. Opera se bo pela 19. in v soboto, 21. t. m. Jutri v torek torej ne bo nobene predstave, ker se vrši zvečer tretja orke- stralna skušnja.

— Slovensko gledališče. Včeraj je praznoval g. Inemann svoj častni večer. Koliko uživa simpatij mej občinstvom, je to najlepše pokazalo s tem, da je zasedlo gle- dališče do zadnjega kotička, da so morali v parter postaviti stole. Mnogo ljudi pa je moralo oditi ob blagajnice, ker ni bilo moči dobiti nobene vstopnice več. Precej pri prvem nastopu je navdušeno občinstvo g. Inemannu srčno pozdravilo z glasnim ploskanjem, ki se je ponavljalo ves večer ter mu izražalo naklonjenost, pohvalo in priznanje. V prvem dejanju so mu vročili dva velika lovorova venca s trakovi: jeden venec so poklonili členu slov. drame vrlému svojemu režiserju, drugi venec so podarili gojenici dramatiške šole svojemu učitelju, tretje darilo srebrnih kron so mu poslali

ljubljski Čehi. — Njegov Franc Moor je znan našemu gledališkemu občinstvu. Ta uloga je izmed najboljših, najimenitnejših njegovih ulog, in g. Inemann je velik Franc! Nov je bil g. Deyl kot Karel Moor. Po- znamo že g. Deyla, da je jako vester, prav marljiv in inteligenten igralec, zatorej ni nas bilo strah, da bi dobro ne igral hvaležnega, a naporega Karla. A igral ga ni samo dobro, igral ga je izvrstno. Registri njevo- vega glasu so izborno funkcionirali, in vse razburkano morje romantične njegove duše se je zrcalilo na licu in v besedi. Uživel se je s toliko unemo v svojo ulogo, da so mu v prizoru, ko se sestane z očetom, besede kar vrele iz grla, ter je bil zato njegov go- vor časih nejasen. Splošno pa je bil v tem prizoru najdovršenejši. Imel je tudi jako lepo masko in obleko, da je torej dosegel v vsakem oziru najlepši uspeh, za kar mu prav od srca čestitamo! Nova je bila tudi gđ. Slavčeva kot Amalija, ki bi jo lahko najodličnejše zahvalili, da je bila nekoliko samosvestnejša in v besedi krepkejšega, odloč- nejšega akcenta! Imela pa je elegantne to- alete in fino, najprimernejšo masko. Gosp. Danilo je bil v ulogi grofa Moora tako iz- vrsten, kakor še nikdar prej. Sploh igra g. Danilo Moora z uprav umetniško dovršenostjo. Izmed razbojnikov moramo pohvalno omeniti gg. Verovška, Polaška in Oreška, ki pa je govoril prehitro, zato neumljivo. Jako nam je ugajala gospa Danilova — bolj včeraj nego prejšnja leta v tej ulogi. Igrala je s primerno zmernostjo, vendar s krepkim izrazom v govoru. Gosp. V. Housa je igral komičnega komisarja in slugo Daniela. V obeh ulogah nam je ugajal, vendar v zadnji bolj nego v prvi, ker se nikakor ne moremo sprijazniti s trditvijo, da je komisar komična figura. Dober je bil tudi g. Lovšin kot Herman, samo nejasno je govoril. — Godba je zopet včeraj ušla, preden je dokončala svojo nalogo. To se je zgodilo že zadnjič pri „Egiptovskem Jožefu“ — kar je vendar proti pogodbi. Odmori mej dejanji so že tako dolgotrajno dolgočasni! Tako postopanje vo- jaške godbe preglasno kliče: kje je domača mestna godba!?

— Občni zbor „Sokola“ ljubljans- kega se je vršil ob obilni udeležbi članov. Starosta dr. Tavčar je pozdravil navzoče, zahvalil bratska pevska društva in se mej drugim spominjal tudi članov, katere je v minulem letu vzela smrt društvu, ti so: častni član dr. Jernej Zupanec, notar Globočnik, Martin Brilej, Avgust Skabrne, Julij Dev in Josip Bitenc. V znak sožalja so se dvignili navzoči. Zapis- nikarjem je bil imenovan član Globočnik. Iz poročil tajnika in načelnika prijavi- mo najvažnejše v jedni bodočih števil. Bla- gajnikovo poročilo je jako ugodno in kaže, da je „Sokol“ tudi v minulem letu prav dobro gospodaril. Navzlic ogromnim stroškom ima društvo prestanka 450 gl. 60 kr. Vsi stroški so znašali 3583 gl. 76 kr., do- hodki pa 4034 gl. 36 kr. Tajniku, blagaj- niku in načelniku se je izrekla zahvala za njih marljivo delovanje. Starosto bil je voljen jednoglasno z vzklikom dr. Tavčar; podstarosto dr. Kušar, ki je dobil od 106 oddanih glasov 87, praznih je bilo 16, 3 so se razcepili. O raznih notranjih dru- štvnih zadevah se je vnela živa debata, v katero so posegli člani: dr. Kušar, Skale, Knific, Turk, Ferko in Janko Krsnik, Praprotnik, Škof, Dečman in J. Nollin se je konečna rešitev nekaterih predlogov in želj prepu- stila novemu odboru, v kateri so bili vo- ljeni: P. Skale 94, Jos. Nollin 91, Ivan Vernik 84, Alojzij Vernik 78, Ferdo Krsnik 72, Avgust Jagodic 72, Milan Levstek 60 glasov. (Vsega vkup je bilo oddanih 94 glasovnic) Po končanem dnev- nem redu je zaključil starosta zborovanje, opominjajoč člane, naj složno delajo v ko- rist in prosper družstva.

— Javna telovadba „Sokola“ je pri- vabila včeraj obilo občinstva, posebno mla- dega naraščaja v telovadno dvorano. Izvr- šila se je povsem izborno in so vse točke vsporeda vzbujale glasno odobravanje. Stro- kovno poročilo prijavi.

— Pevski večer s plesom v soboto zvečer v „Narodnem domu“ je izvrstno uspel, kakor običajno vse, kar priredi zbor „Glasbene Matice“. Od koncertnih točki ki so se zvršile s hvalevredno hitrostjo, so posebno dopadle: razločno ih razumno igrana Dvořákova „Slovanska plesa“ — gospič Schinzlova in Avg. Nollijeva,

— gosp. Kersnikova samospeva, katera je s sočutno nežnostjo spremljevala gđ. Bilina, zborove „Srbske narodne“. „Predpustni potpourri“, ki se je igral kot intermezzo po drugem plesu, je dokazal, da tudi na polju humoristike zbor lahko tekmuje z najboljšimi imenitnimi čitalnicami. Zvršujoči gospodje so bili tako drastično maskirani, da jih noben človek ni spoznal. Glavna stvar pa je bil seveda ples. Da je šlo vse v pravem tempu in s temperamentom, se pri tej družbi samo ob sebi ume. Pri damski volitvi so zapeljive sirene še celo neizprosnega pevovodjo zvalile v valčkovne valove. — Veselico je poleg drugih odličnjakov tudi g. župan Hribar s soprogo počastil s svojo prisotnostjo.

— **Nov odvetnik.** V Mariboru (Tegethofove ulice št. 22), otvoril je slovenski rodoljub, gospod dr. Ivan Glaser svojo odvetniško pisarno.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Vsi hišni posestniki kakor tudi najemniki v Prulah se pritožijo zaradi slabe ceste. Tukaj, v Prulah ni nobene poti, da bi mogel človek po njej do Karlovške ceste priti, ampak more skakati in se loviti po samih velikih mlakah, ako iz hiše ven stopi. Veliko ljudi je zapeljanih, ki so šli v Prule stanovati. Zakaj pa so šli? Ker jim je bilo obljubljeno, da bodo v pretečeni jeseni dobili pot, cesto, nočno razsvetlobo in vodo, ali še sedaj nimajo tega; plačati pa morajo ravno tako, kakor tisti, ki stanujejo na Glavnem trgu. Ker ti ljudje nimajo pota do hiš, jim primanjkuje tudi drv in premoga. Dne 10. t. m. kupil je neki najemnik voz drv, bilo jih je eden seženj ali kmet jih v Prule radi slabe poti ni hotel peljati, najemnik mu je moral plačati 1 gld. 50 kr. več, kakor bi bil v mestu zanje dobil. Kmet potrdi kup, požene konje v Prule, ali daleč ni peljal po Prulah, zabredel je s konji in vozom v velike mlake, da ni mogel ne naprej ne nazaj. Drva je moral z voza zmetati in nositi v drvarnico; potem pa ljudi na pomoč klicati, da je dobil voz in konje iz mlake. Vozniki s premogom se tudi branijo v Prule. Kdor hoče premoga, mora iti na Karlovško cesto ponj. Kaj bodo ljudje v Prulah počeli, ako zapade velik sneg? Še hrane ne bodo mogli dobiti. Pač ni bilo od slavnega magistrata modro, da je pustil hiše na takem prostoru staviti, ker ti nimajo od hiše do hiše nobene poti; v Prulah izgleda, kakor je nekoč bilo v Bosni. Slavni magistrat naj potrebno ukrene, da se ubogim prebivalcem v Prulah vsaj potrebna pot naredi, da bodo mogli otroci v šolo in stare ženske v cerkev hoditi. Magistrat ima res nekaj delavcev v Prulah, a za pota se nihče ne zmeni.

— **„Idrijski Sokol“** imel je svoj redni občni zbor dne 7. t. m. v prostorih narodne čitalnice. V odbor voljeni so bili gg.: Ivan Gruden (starosta), Dragotin Lapajne (podstarosta), Filip Vidic (načelnik), Ljubomir Novak (podnačelnik in voditelj), Luka (tajnik), Josip Šepetavec (blagajnik) in Lavoslav Svetec, Josip Pišlar in Fran Karčnik (odborniki).

— **Narodna čitalnica v Novem mestu** priredi dne 21. t. m. členom narodnih društev novomeških gledališko predstav s plesnim venčkom. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

— **Olajšanje pri zglaševanju strank,** poslov itd. Zglaševanje v stanovanje sprejetih strank in zglaševanje poslov vsake vrste izvršiti bi se moralo po predpisih zglaševalnega reda v teku 24 ur. V istem času je izvršiti tudi odglaševanje. Vzlic kaznim, katere so že nekatere stranke zadele, vrši se še zglaševanje in odglaševanje neredno in nepravčasno. Vzrok tega je včasih tudi to, da so se dosedaj mogli posli in stranke zglaševati le v zglaševalnem uradu na magistratu in le ob uradnih urah. Mestni policijski urad je sedaj odredil, da se bodejo stranke, posli itd. lahko na mestnih policijskih stražnicah zglaševali in odglaševali, in da se bode tukaj potrjevalo zglašenje in odglašenje. Mestni policijski stražniki pa bodejo sprejemali le natančno izpolnjene zglasilnice in le podnevu. Ako bi se morala stražnica iz službenih ozirav zapreti, potem je zglasilnice oddati zglaševalnemu uradu. Zglasilnice se bodejo dobivale na mestnih policijskih stražnicah v Cerkvenih ulicah št. 21, na Karlovski cesti št. 22, na Poljanski cesti št. 72 in na Račevkega cesti št. 2.

— **Poročil se je g. Jakob Jarc,** c. kr. okrajni sodnik v Črnomlju z gđ. Marijo Uršičevo iz Ljubljane. Čestitamo!

— **Učiteljske premembe na Staje-Jskem.** Učiteljica v Dobrni, gospa Drnjač je premeščena v Studence pri Mariboru, v Dobrno pa je prišla gđna. Burgarel iz Ljubljane. Gđ. Mrevlje iz Gorice je postala učiteljica v Dramljah, g. Grudnik pa učitelj na Kalobji.

— **Umrl je v Mekinah pri Kamniku** tovarnar in stavbinski podjetnik g. Alojzij Praschniker v starosti 78 let.

— **Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju** priredi v četrtek, dne 19. t. m., svoj IV. na 13. t. m. sklicani, a ne sklepni, redni občni zbor z nastopnim dnevnim redom: A. 1. čitanje zapisnika III. občnega zbora; 2. čitanje zapisnika obč. zbora br. društva „Triglava“; 3. poročilo odborovo; 4. poročilo teh. kluba o letnem tečaju 1897/98; 5. volitev predsednika, treh odbornikov in ev. namestnikov; 6. ev. volitev častnega sode; 7. slučajnosti. B. Zabavni del. Lokal: Restaurant „Zum Magistrat“ I. Lichtenfelsgasse. Začetek točno ob 1/8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

— **V odbor ormoške čitalnice** za leto 1899 voljeni so sledeči gospodje: Dr. Ivan Omulec (predsednik), dr. Ivan Geršak (podpredsednik), dr. Ivan Preshar, dr. Oroslov Kristan, Josip Rajšp, Franc Gartner (blagajnik), Martin Trstenjak (tajnik); za namestnike pa gospodje: Adolf Rosina, Simon Kauerič in Jakob Potočnik.

— **Slovensko pevsko društvo „Vraska Vila“** ima dne 22. t. m. popoldne ob 5. uri v svoji društveni sobi pri „Slovanu“ svoj redni občni zbor.

— **Tatvina.** V noči od 10. na 11. t. m. prišli so neznani tatovi v prodajalnico g. Fr. Šlibarja v Selcih, ulomili v pisalno mizo in iz nje ukradli drobiža okoli 200 do 250 gold. in sicer tolarjev, kron in drobiža po 20 in 10 vinarjev. Vzeli so tudi nekaj starega denarja, tolarjev po 2 gld., križevcev itd., več starih „evanogarc“ in jeden c. kr. cekin za 5 gld. Po načinu tatvine so morali biti tatovi stari rafinirani lopovi — ne domačini.

— **Učiteljsko vprašanje na Koroškem.** Piše se nam: Tudi na Koroškem sili učiteljsko vprašanje na dan. Slučaji, da zapuščajo učitelji svojo službo in prestopajo drugam, posebno k pošti, niso več redki. Kdo bi se temu čudil? Učitelj ima pri pošti po preteku jednega leta več dohodkov, kakor jih ima učitelj po desetletnem službovanju. V mestnem zastopu celovščem je bila minuli teden v tem oziru podana interpelacija. Celovec plačuje 40.000 goldinarjev k dež. šolskem zalogu.

— **Dolenjske železnice.** V mesecu decembru pr. l. bil je tovarni kot osebni promet dokaj ugoden. Poleg kočevskega rujavega premoga izvozilo se je tudi mnogo lesa (drv in tesanih hlodov ter desk), a tudi živine — govedi in prašičev — se je obilo odpeljalo.

— **Narodna čitalnica v Gornjemgradu** ima za leto 1899 sledeči odbor: načelnik g. Kazimir Bratkovič, c. kr. notar; namestnik g. Josip Kranjc, veleposestnik in lesni trgovec; blagajnik g. Fran Kocbek, nadučitelj; tajnik g. Ognjeslav Šijanec, učitelj; odborniki: g. Jože Mikuš, gostilničar, g. Fran Perne, posestnik in g. Jože Kranjc mlajši, veleposestnikov sin. Čitalnica namerava prirediti dne 5. februarja veselico z gledališko predstavo.

— **Letošnja zima** je v južnih naših krajih v zdravstvenem oziru dokaj kvarna, za love pa ugodna; ne le navadne divjačine je dokaj lovcom na razpolago, v bližnjih gozdih in goščavah ljubljanske okolice nahaja se letos obilo jerebic, katere lové kar na zanjke. Prodajajo se po nizkih cenah.

— **Zgodovinska črtica.** Kakor Radios in Dimitz pripovedujeta, je imel slovenski reformator Primož Trubar za časa svojega bivanja v Ljubljani svojo hišo. S kupnim pismom z dne 16. marca 1565 jo je Primož kupil od Erharta Schreinerja in od tega žene Uršule. Ta hiša je baje zdajšnja št. 148 na Starem trgu. V tej hiši so se po zadušeni reformacije v naših deželah ustanovil p. jezuiti. Primož Trubar zapustil je tudi precejšnjo knjižnico. To je podaril kranjskim stanovom in ista je podlaga prve in zdajšnje knjižnice v Ljubljani. Zgodovinar dr. Joh. Loserth piše o Trubarju mej drugim: ein treuer Berater, Schützer

und väterlicher Freund der Krainer Studenten und der evangelischen Literatur und Kirche seiner Heimat. Naslednji Slovenci so po dru. Elzeju v času od l. 1537 do l. 1590 v Tübingu na vseučilišču študirali: Matija Garbitz, Ivan Draigdienus, Jakobus Volcamerarius, Mihael Zigeuner, Boltazar Seeprecht, Samuel Budina, Ivan Gebhardt, Josip Daschutz, Ivan Gallenberg, Ivan Tiffrer, Leonard Mercherik, Gašpar Mirus, Trojan von Auersperg, Gregor Faschang, Leonard Maranla, Jurij Dalmatinus, Tomaž Rumpler, Felicijan in Primož Trubar (sinova superintenta). Lorenc Engelshauser, Andrej Savinitz, Franc in Jakob Gall, Bernard in Franc Steiner, Andrej von Auersperg, Mihael Zetshger, Caharija Tolhopf, Matija Bohemus, Blaž Budina, Jurij Kern, Ivan Jakob von Lamberg, Andrej Hohenwart, Mak. Gall, I. A. Sauer, Krištof in Moric Faschang, Ivan Gärtner, Wolfgang, Dietr. Hieronymus in Jurij Eck, G. Andr. Katziarner, Ivan Weichselberger, Ivan Weiss, Bernard Barbo, G. Verbitz, I. W. v. Schmitzbaum, I. Weidinger, Gotth. v. Stämberg, Reichard v. Stämberg, Marka Rumprecht, Andr. Schwager, G. Diener, I. Rosman, C. Okorn, M. Fabritius, Daniel Hylander, G. Clemens, M. Trost, A. Luschnitz, N. Wuritsch in Ch. Spindler. Mej temi je tedaj dosti mladeničev naših tedanjih in sedanjih dveh (Barbo in Hohenwarth) plemenitaških rodovin. Nekaj teh je opravljalo potem službe evangelijskih duhovnikov po slovenskih krajih. Od leta 1591 do 1614 je v Tübingu še študiralo 50 Slovencev.

— **Polkovnik Panizzardi,** ki igra v aferi Dreyfusovi veliko ulogo, je bil klican za pričo pred pariške sodnike. Te dni se je namreč vršil v Parizu proces, ki je zanimal najelegantnejše in najfinejše kroge pariške plemске in denarne aristokracije. Grofoco Trezzo de Musella, prekrasno, impozantno Amerikanko, je tožil njen drugi soprog, da je imela nebroj ljubavnih zvez v svojem zakonu ter je prosil, da ga sodišče razloči. Lepa grofica se je morala od prvega soproga iz istih vzrokov ločiti ter je bila celo radi prešestva na tri mesece obsojena v ječo. Drugi soprog dolži ženo, da je imela mej drugimi ljubimi tudi italijanskega atašeja, polkovnika Panizzardija za ljubimca. Varala je svojega soproga z najrazličnejšimi možmi pariške kavalirske družbe ter se končno spozabila celo s — prvim možem, s katerim je bila že par let razločena. K obravnavi, ki je trajala cele 3 dni, je bilo poklicanih okoli 100 dam in gospodov. Tudi Panizzardi je bil klican iz Rima, a ni prišel. Sodba se izreče šele v 8 dneh. Lepa grofica je stara danes 28 let.

Telefonična in brzojavna poročila.

— **Shod italijanskih županov.** Trst 16. januarja. V mestni dvorani se je vršil včeraj shod italijanskih županov iz Primorja. Udeležilo se ga je kaci 100 županov. Predsednikom je bil na predlog tržaškega župana Dompierja izvoljen drž. poslanec d'Angeli. Shod je protestoval proti ustanovitvi hrvatske gimnazije v Pazinu, češ, da se ž njo oškoduje in žali italijanski živelj, ter je protestoval proti ravnopravnosti pri uradih na Primorskem, zahtevajoč, da se pri teh uradih ne sme slovenski oziroma hrvatski uradovati. Zvečer so Italijani pred mestno hišo uprizorili protislovensko demonstracijo.

— **Obnovljena obstrukcija.** Dunaj 16. januarja. Tudi takozvana nemška napredna straka je sklenila, da proti zakonu o rekrutih za l. 1899. obnovi obstrukcijo. Ker je bilo jednako število glasov za obstrukcijo in proti njej, je dirimiral predsedujoči dr. Pergelt, in sicer za obstrukcijo. Stranka opravičuje svoj sklep s tem, da se je z razsodbo najvišjega sodišča glede zakonitosti jezikovnih naredb storila Nemcem nova krivica, prikriva pa, da se je sklenila obstrukcija že dva dni poprej, kakor je prišla prva vest o rečeni razsodbi v javnost.

— **„Proč od Rima“.** Dunaj 16. januarja. Schönerer, Wolf in Iro so priredili včeraj shod po § 2, da se posvetujejo o prestopu k protestantizmu. Povedali so, da se je oglasilo za prestop že nad 10.000 oseb. Mej zborovanjem je prišel vladin funkcionar in je shod razpustil.

Proti lex Kolisko.

Dunaj 16. januarja. Včeraj se je v Praterju vršil shod dunajskih Čehov, kateri je protestoval proti sklepu dolenjeavstrijskega deželnega zbora, ki se imenuje lex Kolisko in ki določa, da mora biti nemščina izključni učni jezik v vseh ljudskih šolah na Dolenjem Avstrijskem. Shoda se je udeležilo nad 3000 oseb. Shod je protestoval proti lex Kolisko in zahteval, naj ga vlada ne predloži v sankcijo ter zahteval izvedenje ravnopravnosti tudi na Dolenjem Avstrijskem. Po shodu je šlo nad 7000 oseb proti mestni hiši, okoli katere je bilo postavljenih vse polno redarjev. Policija je demonstrante razgnala. Prišlo je do rabuke. Občinstvo je redarjem siloma iztrgalo iz rok dva aretovanca, na kar so redarji rabili orožje. Mnogo oseb je bilo ranjenih, 11 aretovanih.

Pogreb grofa Falkenhayna.

Dunaj 16. januarja. Ob mnogoštevilni udeležbi se je včeraj ob 1. uri popoldne vršil pogreb grofa Julija Falkenhayna. V cerkev sta prišla nadvojvodi Rajner in Oton, za njimi pa cesar. Navzočni so bili: ministerska predsednika grof Thun in bar. Banffy, vojni minister z generaliteto, vsi ministri, grof Schönborn, grof Hohenwart, knez Windischgrätz, dr. Fuchs, zastopnika čeških veleposest, grof Palffy in grof Deym.

Samomor.

Dunaj 16. januarja. Ravnatelj severnočeške premogarske družbe, rudniški svetnik Scholz, se je na potu iz Prage v Most v vlaku ustrelil. Oficijalno se razglša, da se mu je zmešalo, privatno pa se poroča, da je vzrok drug. Erar je namreč doznal, da je rečena družba, ki ima svoj premogokop poleg njenega, kopala premog v eraričnih rovih. Družba je rekla, da se je to zgodilo samo po zmoti njenega organa, dočim je preiskava dognala, da je to neresnično, in da je družba znamenite množine premoga vzela iz njenih rovov.

Zapuščina dra. Vašatega.

Praga 16. januarja. Zapuščinska obravnava po dru. Vašatem je končana. Zapuščina znaša 379.000 gld. Razdeli se mej dva brata in otroke tretjega brata pokojnikovega.

Ogerska kriza.

Dunaj 16. januarja. Ogerski ministri predsednik baron Banffy in z njim semkaj došli ogerski ministri so bili včeraj pri cesarju in so mu izročili obširno pismo o poročilo o pogajanjih z opozicijo in o položaju. Poročilo obsega: 1.) zahteve opozicije, 2. mnenja raznih uplivnih parlamentarcev, mej njimi Kolomana Tisze in Szella ter 3. vladne nasvete. Iz Budimpešte se javlja, da se mej vladnimi nasveti nahaja nasvet tudi glede kvote in da zahteva vlada premembno državno-zborskega opravnika, dočim je nasprotno pripravljena, ustanoviti sodišče za razsojevanje v volilnih zadevah. Cesar se včeraj še ni odločil, ampak vsprejme ogerske ministre danes še enkrat.

Budimpešta 16. januarja. Liberalni krogi so dobili z Dunaja informacijo, da je Banffy cesarju določeno razložil, v katere koncesije hoče liberalna stranka privoliti. Prvo vlogo igra pri vseh pogajanjih nagodba. Banffy se vrne jutri sem in bo naznanil disidentom, katere točke akceptira.

Dunaj 16. januarja. Banffy se je včeraj posvetoval z Goluchowskim in s Kallayem, na kar sta ta dva bila pri cesarju. Danes je Banffy konferiral s Thunom, Lukacs pa s Kaizlom.

Ogerski parlament.

Budimpešta 16. januarja. Glasovanje z imeni se nadaljuje tudi v današnji seji. Disidentje bodo jutri predlagali, naj dotlej, da se doseže porazumljenje, traja vsaka seja samo jedno uro, dočim traja sedaj štiri ure.

Sneži.

(Italijanski episal Enrico Castelnuovo, poslovenil H. R.)

(Dalje.)

Na kolodvoru se je zbralo nekaj potnikov. Vsi so bili zaviti v zimske plašče in kožuhe. Njihovi obrazi so bili mračni in zaspani. Tožili so radi slabega vremena in mrmrali radi hudega mraza. Jedno samo lice je bilo polno veselja; videlo se mu je, kakor da bi ne občutilo hudega mraza, — to je bil vesel obraz Dorete.

Zvonilo je. Kratek šum — in vlak se je premaknil. V Doretinih očeh se je slikalo nepopisno veselje.

„Si li zadovoljna, Doreta?“

„Ah, in še kako!“

Pred desetimi leti, nekega solnčnega dne, tudi po zimi, odpravil se je na svatbeno potovanje. Njemu nasproti pa je sedela njegova soproga, Doreta tako podobna, kakor more le mati biti podobna svojemu otroku. Tudi njo je tedaj vprašal signor Odoardo, ko se je jel premikati vlak: „Si li zadovoljna, Marija?“

Njen odgovor pa bil je isti: „Ah, in še kako!“

Vlak je drdral z vso hitrostjo.

„Z Bogom, signora Evelina, z Bogom — za vedno!“

Je-li morebiti signora Evelina potem radi obupnosti umrla? —

Ah! ne! Signora Evelina je bila, kakor smo že dejali pozitivna gospa. Imela je izboren temperament in — stanovanje na preugodnem kraju jej je dajalo tisočero zabavo...

(Konec prih.)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
14.	9. zvečer	730.5	4.6	sr. zahod	jasno	0.0 mm
15.	7. zjutraj	735.5	-0.4	sl. jzahod	megla	0.0 mm
	2. popol.	736.2	10.6	sr. ssvzh.	jasno	0.0 mm
16.	9. zvečer	737.4	2.2	sr. zahod	del. jasno	0.0 mm
16.	7. zjutraj	735.9	-0.3	p. m. ssvz.	skoro obl.	0.0 mm
	2. popol.	734.6	9.7	sr. jzahod	oblačno	0.0 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 7.0° in 4.1°, normale: -2.6° in -2.5°.

Dunajska borza

dné 16. januarja 1899.

Skupni državni dolg v notah	101 gld.	40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	25
Avstrijska zlata renta	120	—
Avstrijska krona renta 4%	101	95
Ogerska zlata renta 4%	119	70
Ogerska krona renta 4%	97	85
Avstro-Ogerske bančne delnice	941	—
Kreditne delnice	359	80
London vista	120	45
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	95
20 mark	11	77
20 frankov	9	55
Italijanski bankovci	44	25
C. kr. cekini	5	69

Firm. 5. Einz. I. 129.

Vpis firm.

V tuzodni trgovski register za posamne firme so se vpisale firme:

1. Anton Ogrin, špecerija v Rudolfovem. Imetelj je Anton Ogrin in bode podpisaval: „Ant. Ogrin.“
2. Janez Derganc, kréma in prodaja mešanega blaga v Vavpčijavi pri Semiču. Imetelj je Janez Derganc in bode podpisaval: „Janez Derganc.“
3. Jožef Štefanič, prodaja mešanega blaga in kréma v Dragatušu. Imetelj je Jožef Štefanič in bode podpisaval: „Josef Štefanič.“

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem oddelek IV, dne 10. januarja 1899. (91)

Dve majhni stanovanji

z dvema sobama, štedilnikom in drvarnico, jedno za letni znesek 75 gld., drugo za 80 gld. se oddata na Tržaški cesti št. 55 v I. nadstropju za mesec maj. — Vpraša naj se pri hišnem gospodarju.

Trgovski pomočnik

izurjen manufakturst, vešč slovenskega in nemškega jezika, želi vstopiti v kako večjo trgovino.

Ponudbe sprejema iz prijaznosti upravnništvo „Slov. Naroda“. (60-4)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiža. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Line, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Cur h, Geneva, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Line, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneva, Curiba, Bregenc, Inmosta, Steira ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da prevzemam in izvršujem točno naročila na kavo, čaj, olje, riž, makerone, delikatese, sadje, ribe, vina i. t. d.

Pošiljate v omotih po 5 kil oddajam po pošti, one od 50 kr. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljate se izplačajo vsakomur, posebno p. n. krčmarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali žele o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le zelo drago, n. pr.

morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje i. t. d.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po nizki ceni.

Cenike razpošiljem radovoljno in brezplačno.

Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in zamorem dati blago po tako nizkih kuph, da se ne bojim konkurence. (637-28)

Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan

v Trstu, v ulici San Francesco šte. 6.

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma in konjaka!

Nepotrebno iskati! (21-12)

Kavčič & Lilleg v Prešernovih ulicah

dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po . . .	gld. 1.-
1 steklenica pristnega Jamaika ruma . . .	0.50
1 deka pristnega Pecco-Souchong-čaja . . .	0.05
1 pušica prave angleške carske melanže . . .	0.50
1 steklenica pristnega finega konjaka . . .	1.40

Brez tekmece!

Št. 1214. (94-1)

Razglas.

V četrtek, dné 19. t. m., dopoldne ob 9. uri vršila se bode v hiši št. 11 na Dunajski cesti

prostovoljna javna dražba premičnega blaga, kakor: pohištva, obleke i. t. d.

Kupci se vabijo z dostavkom, da bode kupljene reči takoj plačati in odstraniti.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 14. januarja 1899.

Št. 46.209. (66-2)

Prodaja smeti!

Mestni magistrat ljubljanski prodaja smeti, ki so nakopičene

na senožeti pod Tivolijem, ob Dolenski cesti pod zelenim hribom in ob Kravji poti v Trnovem.

Pogoji prodaje izvedó se pri mestnem komisarijatu ob navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 17. januarja 1899.

Stavbinski razpis.

Za zgradbo nove ljudske šole v Postojni se bode oddala izvršitev sledečih del z oskrbitvijo vsega pripadajočega gradiva:

1. Zidarsko delo	proračunjeno na	29.923 gld. 60 kr.
2. kamnoseško delo	„ „ „ „ „	2.679 „ 35 „
3. tesarsko delo	„ „ „ „ „	2.740 „ 85 „
4. strešno delo	„ „ „ „ „	828 „ — „
5. kleparsko delo	„ „ „ „ „	796 „ 30 „
6. dobava železa	„ „ „ „ „	3.176 „ 80 „
7. „ kamenine	„ „ „ „ „	312 „ 70 „
8. mizarsko delo	„ „ „ „ „	4.247 „ 80 „
9. ključavničarsko delo	„ „ „ „ „	1.874 „ 50 „
10. steklarsko delo	„ „ „ „ „	619 „ 12 „
11. pleskarsko delo	„ „ „ „ „	485 „ — „
12. naprave za kurjavo	„ „ „ „ „	1.430 „ — „
13. naprave za ventilacijo	„ „ „ „ „	204 „ — „
14. slikarsko delo	„ „ „ „ „	410 „ — „
15. tapetarsko delo	„ „ „ „ „	161 „ 60 „
16. mehanično delo	„ „ „ „ „	182 „ — „
17. za nadpisne table	„ „ „ „ „	107 „ — „

Skupaj . . . 50.178 gld. 62 kr.

Stavbeni načrt in proračun stroškov, splošni in stavbinski pogoji so razloženi v občinski pisarni na vpogled ter se bode stavba na podlagi istih oddala.

Ponudbe naj se torej raztezajo na vsa dela tega razpisa.

V varnost vzdržanja ponudbe ima se taisti pridejati varščina v znesku 2500 gld. v gotovini, hranilnih knjižicah, ali v vrednostnih kavcije sposobnih papirjih, ki se računajo po kurzni vrednosti, vendar ne nad nominalno vrednostjo.

V ponudbi se ima navesti v številkah in besedah ponudni znesek oziroma popust na proračunjenih zneskih.

S kolekom 50 kr. kolekovane in zapečatenene pismene ponudbe imajo zadržati ime in priimek, bivališče in stan ponudnikov ter izrečno zagotovilo, da pozna ponudnik vse določbe stavbinske oddaje in da se zaveže za slučaj izdražbanja iste natančno izpolnjevati in da prizna tudi pravico krajnega šolskega sveta, do izgovorjenih konvencionalnih kazni. —

Tako urejene pismene ponudbe naj se označijo odzunaj na zavitku poleg naslova kot „ponudba za šolsko stavbo“.

Ponudbe se imajo vpsolati zadnjič do 5. svečana 1899 na podpisani krajni šolski svet, kateri si pridržuje pravico, odločiti se za eno ali drugo vloženih ponudb.

Krajni šolski svet v Postojni

dne 5. januarja 1899.

(63-3)

Št. 536

Razglas.

(77)

Občni zbor

prve dolenske posojilnice

registrovane zadruga z neomejenim poroštvom v Metliki

skliče se s tem

na 2 dan februarja 1899. leta ob 9. uri dopoldan

v pisarno mestne občine Metliške.

Ako pa k temu občnemu zboru dovolj povabljenih v smislu §-a 39 posojilničnih pravil ne bi prišlo, bode drugo občno zborovanje 26. februarja 1899. l. ob isti uri in na istem kraju z dostavkom, da se bode ta dan o na dnevnem redu stoječih predmetih brez ozira na število navzočih društvenikov sklepalo.

Dnevni red na občnem zboru je sledeči:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blagajnika.
3. Poročilo nadzorstvenega odbora.
4. Potrjenje računa za 1898. leto.
5. Predlog balance za 1898. leto.
6. Volitev ravnateljstva in nadzorništva.
7. Predlogi društvenikov.

Opomba:

Uloge obrestujejo se tudi po novem letu po 4½% brez odbitka rentnega davka.

Nadzorništvo I. dolenske posojilnice v Metliki

dne 10. januarja 1899.